

5. ОСИГУРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ОТКРИТОСТ (ПЪЛНА ПРОЗРАЧНОСТ) ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНАТА СТАТИСТИКА

трябва да стане от най-сигурните опори за качеството на статистическата информация.

В условията на демокрация изискването за прозрачност (откритост и гласност) в дейностите, които засягат в една или друга степен обществени интереси, е безспорно и задължително за всяка държавна институция. Това особено се отнася за дейността на Националния статистически институт. Причината за това е, че в много случаи политическите решения могат да се представят като "автоматично следствие от получените най-последни статистико-икономически оценки" (Tim Holt, 1998, с. 9). Това обстоятелство може да предизвика съответно напрежение сред административните власти, както и сред обществото. Съгласен съм с Тим Холт, който пише: "когато обществеността е разочарована от определени административни процеси, които се отстояват със статистически данни, тя може да гледа на статистиката и на статистиците като страна, прилизително толкова виновна, колкото и политиците, само поради взаимовръзката им. Доверието към статистическите данни се подкопава просто поради факта, че те са неразрывно свързани с използването им за административни цели" (пак там, с. 9).

С оглед осигуряването на по-голяма публичност и прозрачност на дейността на НСИ през последните години бяха направени определени положителни стъпки. На страниците на теоретико-приложния орган на българската статистика - сп. "Статистика", бяха публикувани основните елементи на методиките на по-съществените статистически изследвания, извършени от НСИ и неговите структури. Разработена беше и се поддържа страница на НСИ в Интернет. Но това може да се приеме само като едно добро начало. Положителните стъпки би трябвало да бъдат разширени и усъвършенствани. По-конкретно, наложително е всички (или поне най-важните) решения на органите на НСИ и на други български и международни институции, отнасящи се до дейността на държавната статистика, да бъдат публикувани или представени в Интернет своевременно. Те трябва да бъдат достъпни на професионалните общности и на цялото общество. Отнася се до решения, оценки, становища, препоръки, критични бележки и др. на органите на НСИ (вкл. на ВСС), на Евростат, на Международния статистически институт, на Комисията по статистика на ООН и др. Целесъобразно и необходимо е да се

Важен принцип на Евростат е откритостта и гласността на методологичните и методичните решения и процедури при производството на статистическа информация. Той, според изискванията на Статистическата комисия на ООН, на Международния валутен фонд и на Евростат,